

Løgtingið fer ikki at tvinga kommunur at leggja saman

– *Ætlanin nýða kommunur at leggja saman, hevur ongan møguleika at verða samtykt í tinginum, hildu politikarar, sum vóru á kommunufundi í Vági leygardagin*

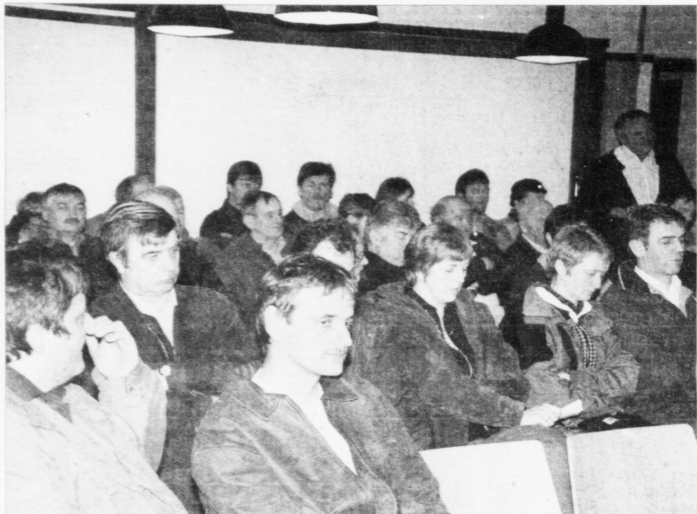
ÁKI BERTHOLDSEN

– Tað verða millum fimm og 10 tingmenn, sum fara at atkvoða fyri at leggja kommunur saman.

A fundinum í Vági leygardagin hevði Páll Vang, býráðsformaður á Tvøroyri, litlar vónir um ætlanina at broyta kommunala bygnaðin í Føroyum.

Eftir at hava loddad dýpið millum tingmenn segði hann, at ætlanin at leggja kommunur saman hevur ongan livandi kans í lögtinginum.

– Antin talan so verður um at leggja saman í sjei,

Fundurin í Vági leygardagin visti, at tað er stórir áhugi í øynni fyri kommunusamanlegging og ætlanini at geva kommununum fleiri málsoki at umsita. Men vanligi suðuroyingurin hevði ikki nógv uppá hjartað

níggju, 15 ella 20 kommunur, so verður tað felt.

– Tað verða ikki meiri enn 5-10 tingmenn, sum fara at atkvoða fyri tí, segði Páll Vang.

Løgtingsmenn úr ymsum flokkum, sum vóru á fundinum, góvu honum rætt.

Tað var eisini teirra fatan, at Løgtingið fór ikki at

samtykkja, at kommunur verða tvingaðar at leggja saman.

M.a. setti Hendrik Old úr javnaðarflokkinum, at metingin hjá Páll Vang skal nokk vísa seg at vera á einari leið, tá ið saman um kemur.

Tí tað var eisini hansara fatan, at móttøðan í ting-

inum ímóti samanlegging undir tvingisli var so mikið stór, at tað fór undir ongunum umstøðum at verða samtykt í tinginum.

Hann visti tí til uppskotið hjá javnaðarflokkinum, sum hann helt var eitt alternativ, sum hevði ein møguleika at verða samtykt.

Vit greiddu frá uppskotinum í blaðnum í gjár, men í høvuðsheitum gekk tað út uppá at varðveita kommunurnar, sum ter vóru, men ávisum heimlokum at ráða yvir egnum, lokalum úrskiftum.

Men so skuldi stovnast eitt okisráð í hvørjum øki, sum so skuldi umsita tey málsoki, sum viðvíktu øllum økinum.

Tað kundi verða ymisk skulamála, eldramál, sosialmál og almannamál, fyri at nevna nøkur.

Eisini Hergeir Nielsen meinti, at tingið fór ikki at tora at nýða kommunur at leggja saman.

– Tingmenn sita við einum brandi í hondini.

– Men eg vænti, at teir fara at spæla hann frá sær.

– Og tað kundi tingið gera við gera eina lóg, sum sigur, hvørji málsoki kommunurnar skulu umsita.

– So stendur tað til kommunurnar sjálvar at loysa uppgávuna.

Og tær kommunur sum ikki vóru forar fyri at átaka sær hesa umstingina høvdu so kanska einki annað val enn at leggja saman.

Hann helt, at tað var ikki óhugsandi, at tingið soleiðis óbeinleiðis fór at tvinga kommunur at leggja saman, ella tær máttu keypa sær tað hjálp og ráðgeving, sum tær høvdu brúk fyri.

Hann helt, at við eini slíkari loysn kundu tingmenn eisini sleppa sær undan skuldsetingini at teir vilja bara draga alt til Havnar.

Páll Vang legði afturat, at vildi tingmenn ikki broyta kommunubygnaðin, so skuldu teir bara gera sær greitt, at so vóru teir við til at styrkja og veksja umstingina í Havn við teimum avleiðingum sum tað hevur við sær.

Ti segði hann, at tað ringasta, sum kann henda, er at stóðan heldur fram óbroytt.

Sjálvur væntaði hann, at Løgtingið fór at detta niður onkustaðni tætt við loysnina hjá javnaðarflokkinum, tí viljin var ikki at leggja saman, men vilji var heldur ikki til at lata kommunubygnaðin halda fram sum nú.

Og hann helt, at skipanin við okisráðið kundi verðandi eitt eitt brúkligt alternativ.

– Tí so kundi okisráðið umsitandi heilsamál og onnur stór málsoki.

Trupulleikin er, at í Suðuroynni verða kanska tvey okisráð, legði hann afturat.

Hjólini mala seint: Føroyingar ótolnast:

Avtalan verður ikki sett í gildi fyrr enn í summar

Fyri nøkrum mánaðum síðani gjørdur føroyingar eina kollveltandi handilsavtalu við ES. Men so hendi ikki meir og føroyskir útflytarar eru nú farnir at ótolnast

ÁKI BERTHOLDSEN

– Avtalan er ikki komin í gildið enn. Men møguleikar eru fyri, at hon kann koma í gildið 1. juli.

Herluf Sigvaldsson á uttanlandsdeildini í Landsstýrinum sigur, at tað er onki lögdi í, at handilsavtalan,

sum vit gjørdur við ES fyri nøkrum mánaðum síðani, ikki er komin í gildið enn.

Fyrst í oktober mánaði í fjør skrivaðu føroyingar undir eina kollveltandi handilsavtalu við ES.

Talan var um so grundleggjandi broytingar í handilsavtaluni við ES, at tá ið hon varð undirskrivað, varð sagt, at hon mestsum var at meta sum ein frihandilsavtala, við tað, at nú vóru als ongar forðingar ella avmarkingar á 97% av okkara útflutningi til ES-lond.

Tó slapt ikki av við tollin á pilkaðum rækjum.

Farnir at ótolnast

Men síðani hendi ikki meiri og føroyski útflytarar siga, at teir betala enn akkurát líka nógv í tolli, sum teir hava gjørt seinastu árin.

Og nú eru teir av álvara farnir at trákkast eftir at fáa avtaluna setta í gildið.

Vit hava spurt føroyska samráðingarløðaran, Herluf Sigvaldsson, hví avtalan ikki er komin í gildið enn.

Men hann sigur, at tað er onki lögdi í tí.

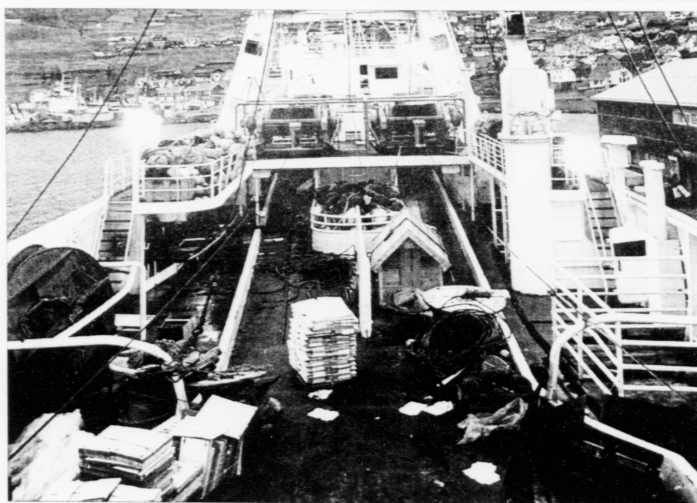
– Avtalan skal fyrst góðkennast av teimum ymsu stovnunum í ES og tað tekur sína tíð.

Hjólini mala kanska ikki so skjótt í ES høvuðsstaðnum, Brússell, sum vit kundu ymskt.

– Men hetta er eitt mál, sum má ganga sína gongd, uttan at vit hava nakran sum helst møguleika fyri at skunda undir málsviðgerðina.

Herluf Sigvaldsson sigur, at, at fyrst skal avtalan góðkennast av ES-ráðnum.

Og tann góðkenningin er

Tað var eitt veruligt frambrot fyri føroyskan útflutning, tá ið føroyingar fingu eina nýggja handilsavtalu við ES í oktober í fjør. Men síðani hendi ikki meir og føroyskir útflytarar eru farnir at trákkast eftir, at fáa avtaluna setta í gildið

í trimum stigum.

– Fyrst skal EFTA-nevndin góðkenna avtaluna.

– Síðani skulu ES-sendi-harrarnir góðkenna hana og loksins skulu uttanríkisráðharrarnir góðkenna hana.

– At enda verður so aftur fundur í felagsnevndini, og tá skulu báðir, samráðingarløðararnir vátta avtaluna einaferð afturat.

– Og tá ið tað er gjørt, skal avtalan lýstast í ES-Tíðindum, og ikki fyrrrenn tá kemur hon í gildið.

Tó leggur Herluf Sigvaldsson afturat, at góðkennur EFTA-nevndin avtaluna, plaga hinar góðkenningarar bara at verða meiri og minni avgreiðsluspurningar.

– Men stinga trupulleikar seg hinvegin upp í EFTA-nevndini, verður neyðugt við samráðingum longri uppi í stiganum.

Í summar

Føroyski samráðingarløðarin sigur, at seinast, hann

var í sambandi við ES-myndugleikar ventadu teir, at avtalan varð endaliga góðkent í Brússell í vár.

– Síðani verður beinanvegin fundur í felagsnevndini.

Hann sigur, at ein fyrbils meting sigur nú, at avtalan kann koma í gildið 1. juli.

Og tann metingin, sum hann heldur fer at halda.